

16-12-2009

K-17/09-39

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Karlovcu, u vijeću sastavljenom od sudaca ovoga suda Ante Ujevića, kao predsjednika vijeća, te Alenke Laptalo i Juraja Dujma, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničarke Alme Starešina, u kaznenom postupku protiv opt. Miće Cekinovića, zbog kaznenog djela iz čl. 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (N.N. 35/93 – nastavno: OKZ RH), na glavnoj i javnoj raspravi zakazanoj povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Karlovcu, broj Kt-36/95, od 30. srpnja 2009. god., a održanoj dana 1. prosinca 2009. god., kada je presuda javno i objavljena, u nazočnosti zamjenika županijskog državne odvjetnice u Karlovcu Zdravka Cara, branitelja opt. Luke Šuška, odvjetnika u Zagrebu, te optuženika Miće Cekinovića,

presudio je

OPT. MIĆA CEKINOVIĆ, zv. „Cekin“;

kriv je

što je:

u studenom 1991. god., kao zapovjednik čete TO Primišlje, u sastavu paravojske tzv. „SAO Krajine“, neposredno prije, kao i za vrijeme napada i okupacije grada Slunja, te okolnih mjesta, postupajući suprotno pravima međunarodnog pravilima i to protivno članaka 48., 49., 50. IV. dijela Dopunskog Protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. god. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I.), a u svrhu protjerivanja pučanstva hrvatske nacionalnosti, dozvoljavao i naređivao da se mještani hrvatske nacionalnosti lišavaju slobode i fizički zlostavljaju, pa je tako dana 14. 11. 1991. god. u mjestu Gornje Primišlje, uhićen i bez ikakvog povoda izudaran civil

Tomo Kos po vojnim osobama, kojima je tada zapovijedao, kojom prilikom su Tomi Kos izbijeni zubi, a nakon toga bez ikakve pravne osnove i po njegovoj naredbi isti odvedeni i zatvoreni na Poligonu, nedaleko Slunja, te dana 16. 11. 1991. god. prilikom napada na grad Slunj dozvolio da se građani ubijaju pa je tako dana 16. 11. 1991. god. lišen života Pave Ivšić, po pripadniku njegove postrojbe,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio da se izvrši napad na naselja kojima je posljedica smrti teška tjelesna ozljeda ljudi i da se civilno stanovništvo protuzakonito zatvara.

čime je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – označeno po čl. 120. st. 1. OKZ RH,

pa se temeljem čl. 120. OKZ RH, a uz primjenu čl. 39. st. 1. točka 1. OKZ RH, opt.

o s u d u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine.

Temeljem čl. 45. st. 1. OKZ RH u ovu kaznu zatvora se uračunava i vrijeme koje je optuženik proveo najprije u ekstradiციjskom pritvoru, potom u pritvoru, sve počam od 16. travnja 2009. god., pa nadalje.

Temeljem čl. 122. st. 4. ZKP-a opt. se oslobađa od plateži troška kaznenog postupka, u cijelosti.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Karlovcu (nastavno: državno odvjetništvo), optužilo je opt. Miću Cekinovića (nastavno: optuženik), da je počinio kazneno djelo, činjenično i pravno opisano u izreci ove odluke.

Zapravo, državno odvjetništvo je u svojoj optužnici, kao što će se kasnije i vidjeti, šire teretilo optuženika, ali je ovaj sud, nakon dokaznog postupka, suzio kriminalnu količinu kojom se tereti optuženik, pa je unatoč tome identitet optužbe ostao isti, odnosno optužba se i dalje kretala u okvirima istog kriminalnog događaja. } ?

Optuženik se nije osjećao krivim za ovo što se tereti.

U dokaznom dijelu postupka saslušan je veliki broj svjedoka i to: Tomo Kos, Milan Preradović, Branko Adžibaba, Boško Sučević, Mile Stojaković, Dane Kosanović, Mile Jančić, Mile Kosijer, Nikola Sikirica, Juraj Jurašin, Nenad Tepavac, Đorđe Pjevac, Đuro Milošević, Dušan Grubor, Mane Čokeša, Jovo Milošević, a uz suglasnost stranaka je pročitana iskaz svjedokinje Nade Rudan.

Pročitane su sljedeće isprave i to: zapovijed za borbenu uporabu jedinica, prijedlog za unapređenje rajonskog štaba TO Veljun, izvršen je uvid u preslik mapa s precizno ucrtanim položajima postrojbi koje su sudjelovale u napadu na Slunj i okolicu, pročitana je popis promaknutih pripadnika vojnih formacija vojske tzv. „SAO Krajine“, pročitana je popis operativnog dežurstva, kao i popis vojnih osoba (pripadnika čete TO Primišlje), kao i popis osoba po ugovoru 13. pješачke brigade vojske tzv. „SAO Krajine“, pročitana je zapisnik sa savjetovanja vojske tzv. „SAO Krajine“ od 3. 8. 1993. god., pročitana je preslik brojnog stanja odreda Veljun, izvršen je uvid i u presudu Županijskog suda u Karlovcu br. K-19/02 (opt. Milan Strunjaš) i u presudu Županijskog suda u Karlovcu br. K-17/07 (opt. Nenad Tepavac), izvršen je uvid u foto-dokumentaciju spisa, a tiče se razrušenih objekata u Slunju i okolici, za vrijeme okupacije tog područja.

Optuženik je iskazao da do sada nije osuđivan za kaznena djela.

Na kraju dokaznog postupka je ispitan optuženik.

Svjedok Tomo Kos, iskazuje kako je tog jutra, 14. 11. 1991. god., u njegovu kuću došao optuženik, sa svojim vodom i na rukama su imali oznaku Martićeve policije, a opt. je imao automatsku pušku i kacigu na glavi. Vidio je da je optuženik bio zapovjednik tog voda i naredio im je da ga se liši slobode i tada su ga počeli tući. Tukao ga je Đuro Grubor i još neki mladić iz Plaškog, kojem ne zna ime. Izbili su mu zube, a i danas još ima neke ožiljke po licu. Vežali su njega i njegovog bratića, pa su ih tako odveli na poligon. Putem su ga također tukli i on je od dobivenih udaraca izgubio svijest, pa ga je njegov bratić Mile Kos polijevao vodom iz neke lokve, ne bi li došao k svijesti. Sjeća se da mu je Grubor izgovarao pogrđne riječi „ustašo, jesi se naspavao“. Još su mu psovali i „ustašku majku“. U jednom trenutku je Grubor pitao optuženika „Cekin, kuda s njim“, pa kaže da je čuo odgovor, tako ošamućen, da ga treba odvesti na poligon u komandu. Pretpostavlja da je to odgovorio optuženik. Nisu mu naveli razlog hapšenja (uhićenja). On tada nije bio u nikakvoj postrojbi i na sebi nije imao nikakvu odoru, niti oružje. Čini mu se da je jedan puta vidio optuženika na poligonu, a nakon što je s poligona pušten, više ga nije bilo.

Naknadno, na glavnoj raspravi, precizira da je naknadno čuo kako je optuženik bio zapovjednik voda, kao pripadnik Martićeve milicije, ali optuženik nije početno naredio da ga se liši slobode.

Dok su ga tukli, taj Đuro Grubor i neki mladić iz Plaškog, optuženik je stajao uz njih i ništa nije govorio, već je samo to gledao, a bio je udaljen od njih oko 2 do 3 metra.

Još dodaje, da kada su ih uhitili u kući, njega i njegovog bratića i nakon što su prošli desetak metara od njegove kuće, taj Grubor ga je nekoliko puta snažno udario, a na kraju ga je udario i kundakom od puške i tako se srušio na pod, pa su ga tukli na podu i tada je baš njima pristupio neposredno i optuženik s vojskom i sve su oni to mogli vidjeti i vidjeli su ga krvava na podu, ali nitko od njih nije reagirao. Precizira da kada je opt. sa vojskom neposredno pristupio do njih, više ga nisu tukli.

Na kraju dodaje da je na Gruborovo pitanje, dok je ležao ispred kuće, na zemlji, optuženik rekao da ga se vodi gore na cestu, te konačno precizira da je kod drugog događaja gore na cesti, Grubor postavio optuženiku još jedno pitanje „kuda ćemo sada s njima Ceki“, pa je odmah čuo odgovor da ga se vozi u komandu, a te riječi je čuo prije nego što je pao u nesvijest.

Svjedok Milan Preradović, iskazuje da je on bio pripadnik tzv. vojske „SAO Krajine“, a bio je mobiliziran u prosincu 1991. god. Komandant njegove brigade je bio Mirko Radaković, ta brigada je utemeljena u Donjem Polju. Sjeća se da je kod napada na Slunj bilo bombardiranja od strane avijacije i to više puta, za sebe kaže da je nakon mobilizacije bio u topništvu. Zapovjednik topništva, te vojske, bio je Lazo Pekeč, a zapovjednik njegove bitnice je bio Dušan Dević iz Primišlja. Kada je prvi puta ušao u Slunj, po okupaciji, primijetio je da je zapaljeno nekoliko kuća, kao i katolička crkva. Ne zna tko je to učinio. Nije mu poznato da bi bilo maltretirano hrvatsko stanovništvo, koje je ostalo na tom području, naknadno je čuo za ubojstvo dr. Krušića.

Bilo je uništavanja imovine, pljačke, paleži, ali ne zna tko je to počinio.

Poznaje optuženika i on zna da je on bio neki zapovjednik na Poligonu, ali mu ništa o njemu nije poznato, tj. da bi on sudjelovao u kakvom uništavanju imovine ili pljački ili da bi na to poticao.

Naknadno iskazuje da optuženika poznaje jer su prije rata radili u Jugoturbini. Naknadno iskazuje da mu više nije poznato je li optuženik bio na Poligonu neki zapovjednik. Poznato mu je da je Ilija Dunović bio prvi zapovjednik čete TO Primišlje, a ne zna tko je bio kasnije taj zapovjednik. Ta četa je sudjelovala kod napada na Slunj.

Njemu nije poznato kada se hrvatsko stanovništvo iselilo iz tog područja. Pričalo se na tom području kako je Pavu Ivšića ubio Mimi Tepavac, koji je kasnije poginuo, a čuo je kako je Pave Ivšić bio nanišan puškom na optuženika, dok su prolazili pokraj njegove kuće i da je tada taj Tepavac zapucao u Pavu Ivšića. Poznato mu je da postoji selo Kos, ali nije bilo govora da bi to selo bilo pljačkano ili napadano. Čuo je da je optuženik nosio hranu tim Hrvatima na tom području i da im ništa nije loše učio i poznaje ga kao čestitu i poštenu osobu.

Svjedok Branko Adžibaba, iskazuje kako je bio učitelj u Primišlju, pa ga je okupacija Slunja i okolnog područja zatekla u tom selu. Nakon okupacije Slunja neke su kuće bile spaljene i opljačkane a izlozi razbijeni. Optuženik je bio komandir čete srpske vojske u Primišlju. U početku je bio mobiliziran u vojsku, ali je uskoro demobiliziran i vraćen na radno mjesto. Nije čuo da bi Hrvati bili zlostavljani nakon okupacije. Negdje do napada na Slunj, zapovjednik čete Primišlje bio je optuženik, a jedno vrijeme je i on u toj četi Primišlje imao dužnost evidentičara. On u niti jednom trenutku nije bio zamjenik komandira čete TO Primišlje, a radilo se o postrojbi TO-a. Bilo je suradnje između TO-a i JNA, a JNA je zapravo i izvršila mobilizaciju. Sve najbolje govori o optuženiku. Prvi zapovjednik te postrojbe je bio Ilija Dunović. Misli da je Slunj napadnut 16. 11. 1991. god., a napad je krenuo od JNA iz Poligona. Najprije su se čule jake eksplozije, a onda je pješništvo krenulo prema Slunju, pa pretpostavlja da je tako išla i četa iz Primišlja.

Svjedok Boško Sučević, iskazuje da je tog 16. studenog 1991. god. Slunj bio okupiran od srpskih snaga. Za sebe kaže da je bio pripadnik srpske vojske, čete TO Primišlje. Zapovjednik je bio ovaj optuženik. Bili su naoružani pješačkim oružjem. Navedenog dana se krenulo frontalno iz Primišlja prema Slunju i u poslijepodnevним satima su ušli u Ivšić Naselje, kao predgrade Slunja, a ispred njih su se kretali tzv. „šareni“, specijalni vođ, kojima je bio nadređen Branko Cekinović, brat opt., a „šareni“ su bili u sastavu TO Primišlje. Na udaljenosti od oko 20 m, vidio je Pavu Ivšića ispred kuće, tj. on je vidio da Pave Ivšić leži na ledima i on to nije htio gledati, jer je imao dojam da je Pave Ivšić mrtav. Kasnije u priči je čuo da je Pavu Ivšića ubio Nenad Tepavac. To je čuo od Ranka Devića, koji se nalazi u Srbiji. Vidio je i kako je tada Gojko Grubor počeo vući to mrtvo tijelo Pave Ivšića i vukao ga je za obje ruke i on to nije mogao gledati. Tada nije vidio zapovjednika Miću Cekinovića.

Na glavnoj raspravi, naknadno iskazuje kako se kretao u koloni sa pripadnicima te srpske vojske, pa dok je prolazio pored kuće Pave Ivšića, da ga je vidio s bocom pića u džepu, pijana, i da drži u ruci poluautomatsku pušku. On ne može reći je li Pave Ivšić u koga uperio tu pušku, ali je vidio kako je Nenad Tepavac pucao u Pavu Ivšića i ovaj se srušio na pod.

U to vrijeme je i opt. Mića Cekinović, kao njemu nadređeni, također nosio šarenu odoru.

Kada je predsjednik vijeća pročitao raniji iskaz ovog svjedoka, gdje je sasvim drugačije iskazivao oko ubojstva Pave Ivšića, pa ovaj svjedok navodi da mu se čini da je raniji iskaz istinitiji, a naknadno je ovako iskazivao zbog mučnine.

Pet, šest dana prije pada Slunja, avioni su tukli po Slunju oko pet, šest dana. Pripadnici TO Primišlje su se kretali prema Slunju kritičnog dana, a u pratnji su im bili transporteri JNA. Topništvo je gadalo Slunj sa poligona, a moguće da je koja kuća i

napustilo to područje. U grad se ulazilo iz više smjerova i to Veljuna, Cvijanović Brda, Kordunskog Ljeskovca i Rakovice. Po ulasku na zaposjednuto područje počeo je palež kuća. To su radili većinom ljudi iz Plaškog i Like. To se radilo u prvom naletu, ali već kada je nakon nekoliko dana uspostavljena vojna vlast u gradu, tada se više nitko nije puštao u grad. Dana 25. 12. 1991. god. Nikola Radaković je održao govor. skupa sa Simom Krnićem, te su im naredili da se moraju dobro ponašati prema zarobljenicima i to je prenio svojim borcima. Tako su se oni i ponašali. Poznato mu je da je Milan Strunjaš utemeljio neke jedinice u Veljunu i bio je zapovjednik štaba TO i poznato mu je da je kasnije završio u zatvoru. Optuženik Mića Cekinović je bio zapovjednik neke postrojbe u osvajanju Slunja, a čuo je kako je i zaštitio neke starije ljude, da ne bi bili likvidirani, tj. spašavao je Hrvate.

Poznato mu je da je ubijen Pave Ivšić i da ga je ubio Nenad Tepavac.

Nakon što je smijenjen zapovjednik Ilija Dunović, oni su tražili da im zapovjednik bude optuženik, ali on to baš nije rado prihvatio, ali je ipak većina odlučila da on to bude.

Akciju prema Slunju je vodio Čedo Bulat, s Poligona. Za svoju postrojbu kaže da je bila prilično neorganizirana. U Slunj su prvi ušli Plaščani i Koreničani i oni su izvršili najveće pljačke i palež, a sjeća se da su se između sebe sukobili zbog otimačine. Pave Ivšić ne bi bio ubijen, koliko je čuo, da nije imao pušku kod sebe, a i vidio je njegovu pušku, koja mu je oduzeta, kod nekog njihovog borca.

Poznat mu je Đuro Grubor i on je bio u to vrijeme u postrojbi TO Primišlje, a i njegov otac Dušan Grubor je također bio u njihovoj postrojbi. Nitko iz njegove postrojbe nije pljačkao niti palio kuće u Slunju, već ponavlja, da su to radile jedinice iz Plaškog i Korenice. Hrvati su gotovo dva dana prije napada napustili to područje i bio im je otvoren put prema Cetingradu. Hrvati uopće nisu pružali nikakav otpor kod napada na Slunj. Oni su svi imali maslinaste odore a moguće je daje takvu odoru imao i optuženik. Kasnije, kada je osnovana 13. kordunaška brigada srpske vojske on je postavljen za komandira u Tržiću. On nije bio kod tog dijela postrojbi, kada je lišen života Pave Ivšić.

Misli da Tomo Kos nije nikada bio uhićen i da nije bio maltretiran. Naknadno iskazuje da je Đuro Grubor bio u njihovoj postrojbi ali kao pripadnik policije i smatra da mu nije bio nadređen optuženik, a ne zna tko je njima uopće i rukovodio, misleći na policiju. On se ne sjeća da bi optuženik bio na poligonu te 1991. god. Nenad Tepavac je bio u njihovoj postrojbi. Đuro Grubora nije vidio kod napada na Slunj.

U nijednom trenutku optuženik nije njima naredivao da pale, ubijaju i pljačkaju.

Svjedok Mile Kosijer, iskazuje da je bio mobiliziran u TO, na području Cvijanović Brda. Nakon napada na Slunj, njegova postrojba se rasformirala i on je jedno vrijeme bio u kući. Nakon toga je bio ponovno mobiliziran u novoosnovanu brigadu. Milan Strunjaš je bio zapovjednik štaba TO u Veljunu, a čuo je i za optuženika da je bio u nekom zapovjedništvu, ali on njega nikada nije vidio. Na čitavom tom području u samom početku rata je hrvatsko stanovništvo protjerano i kuće razrušene, a kasnije opljačkane i

popaljene. Domaći ljudi srpske narodnosti su traktorom i kolima vozili različite ukradene stvari, stoku koju su kasnije i prodavali.

Svjedok Nikola Sikirića, iskazuje da mu je poznato da je Milan Strunjaš bio zapovjednik štaba TO Veljun, a za sebe kaže da je u to vrijeme bio i pripadnik vođa te iste TO iz Gornjeg Šljivnjaka. Iskazuje da je za vrijeme rata bio u 6. korpusa na Poligonu i tu je upoznao optuženika. To bi moglo biti 1994. god. i 1995. god. U to vrijeme je bio napravio neki eksces u vojnoj komandi pa ga je spasio optuženik. Njemu nije poznato u kojoj postrojbi je bio optuženik za vrijeme napada na Slunj, a niti je s njim o tome razgovarao.

Svjedok Juraj Jurašin, iskazuje da se sjeća događaja na dan 16. studenog 1991. god., kada je već Slunj bio okupiran, a okupacija ga je zatekla u Slunju, u odori ZNG-a. Sjeća se, kada je prilazio napuštenom vodovodnom spremniku, gdje je bilo smješteno 18 civila, Hrvata, a radi se o Hrvatima koji nisu uspjeli napustiti to područje, a netko nije niti htio. Tako, prilazeći tom mjestu, vidio je nekoliko osoba u odori i nije bio siguran jesu li bili pripadnici hrvatske vojske ili srpske vojske. Mogao je u njih pucati da je htio. Prepoznao je jednoga od braće Grubor, misli da se radilo o Gojku, a njegov brat je Đuro, druga osoba je bila po imenu Ranko, a treća osoba je bio optuženik, kojega je vidio tada prvi puta. Dogovorili su da ne pucaju jedan u drugoga. On je predao oružje i streljivo i upućen je prema tom mjestu gdje su bili civili, pa je za njim krenuo i taj Grubor, najvjerojatnije Gojko, sin Dušanov i počeo ga tući, udarati i tako ga je svladao. Svi su bili u SNB odori. Odjednom je taj Grubor repetirao pušku i operio ju je prema njemu, te ga je htio ubiti. Umiješao se optuženik i nije mu dao da puca u njega. Ta treća osoba je bila neutralna. Točnije, u tim trenucima je skočio optuženik i tome se usprotivio i napomenuo da je on njih mogao ubiti, da je htio i optuženik ga je uputio u sklonište, tj. u taj spremnik.

Cijelo vrijeme rata je on vodio dnevnik, pa je tako precizno i pisao tko mu je činio dobro, a tko zlo. Idući dan je došao po njega optuženik i uputio ga da otkrije minska polja, koja je hrvatska vojska postavila. Nakon nekoliko dana je i ispitivan u Primišlju, a optuženik je cijelo vrijeme prema njemu bio korektan. Nakon kraćeg vremena je njemu prišla i jedna gospođa i rekla „hvala ti, što mi niste muža ubili“, a za njom se kretao optuženik pa je shvatio da je to njegova supruga.

Bilo mu je poznato da je ubijen Pave Ivšić, ali ne zna pod kojim okolnostima. Došla je naredba da se on pokopa, a kako je on bio u toj radnoj obvezi, naredeno mu je da izvrši taj ukop. Dolaskom pred kuću pokojnog, on ga je vidio da leži, mrtav, u šljiviku. Na njemu je vidio prostrijelnu ranu od metka i bilo je jasno da ta ulazna rana nije od noža, ili granate, već od metka. Padala je jako kiša i pok. je ležao u tom blatu. Odmah ga je tu i pokopao iskopavši jamu, a naknadno je dobio odobrenje da ga se preveze na groblje. U to

vrijeme je kuća Pave Ivšića bila cijela, a i naknadno bila je cijela kada su išli na minska polja.

Pave Ivšić je bio obučen u civilnu odjeću, a uz njega nije pronašao nikakvu čahuru ili slično. U njegovom džepu nije pronašao nikakvu bocu, ali mu je poznato da je on volio popiti.

Precizira, da dok je bio smješten u tom spremniku, skloništu, sa ostalim civilima, nitko od vojske nije te civile maltretirao. Na kraju kaže da mu je optuženik spasio život, jer da njega nije bilo, njega bi ubila ova druga dvojica.

Svjedok Nenad Tepavac, iskazuje da dok su se kretali prema Slunju, kao pripadnik TO Primišlje, ispred kuće je izišao Pave Ivšić i u ruci je držao pušku i prema njima je pucao iz te puške, te im izgovarao riječi da im j... majku četničku. On je iz stroja u njega ispalio jedan metak, pa se Pave Ivšić od toga srušio i oni su se nastavili kretati prema centru Slunja. Ne sjeća se je li pok. bio u vojnoj odori ili civilu. Ne zna tko mu je bio zapovjednik, a o optuženiku mu ništa nije poznato. Nije mu poznato niti je li održan kakav sastanak, prije napada na Slunj.

Svjedok Dorđe Pjevac, iskazuje da je u vrijeme napada bio u svom selu Zečev Varoš, a tada je u tom selu vidio i optuženika. Kod tog napada su djelovali tenkovi JNA, koji su otvarali vatru prema Slunju i od te vatre je bilo zapaljeno više kuća u Slunju. Dva dana prije napada na Slunj hrvatsko stanovništvo je napustilo to područje. Dok je bio napad na Slunj, po odluci ovog optuženika, stanovnici zaseoka Kos, Hrvati, bili su smješteni u jednu kuću, na sigurnome, radi zaštite. Tomo Kos nikada nije imao zube i za vrijeme rata je bio u svojoj kući.

Svjedok Đuro Milošević, također iskazuje da su kod napada na Slunj djelovali tenkovi JNA, a nakon tenkova je krenulo pješaštvo.

Poznaje optuženika a i Tomu Kosa. Tomo Kos je cijelo vrijeme bio u svom selu, a to selo se nalazi u blizini njegovog sela. U travnju 2009. god. je vidio Tomu Kosa i ništa mu nije pričao, niti mu se potužio da ga je netko napao, pretukao i zatočio te 1991. god. Inače, Tomo Kos je imao slabe zube i nije mu poznato da mu je netko izbio zube. Tomo Kos je znao malo više i popiti. U zaseoku Kos, za vrijeme rata nije zapaljena niti jedna kuća i ti Hrvati su za vrijeme rata ostali u svom mjestu, a njihova sigurnost nije bila ugrožena.

Svjedok Dušan Grubor, iskazuje da je za vrijeme pada Slunja njegov sin Gojko bio još malodoban, a sin Đuro mu je bio u Srbiji i na područje Slunja se vratio 1992. god. i tada je ostao tu. Njegov sin Đuro nije nikada bio pod zapovjedništvom optuženika. Optuženik je bio njegov zapovjednik i u tom svojstvu nikada nije naredivao da se civile maltretira i slično.

Njemu nije poznato je li optuženik poduzimao neke radnje nakon ubojstva Pave Ivšića. Ubijen po Tepavcu, kada je ovaj izišao iz kuće s oružjem i počeo pucati prema Tepavcu i ostalim. Tako je on čuo.

Svjedok Mane Čokeša, iskazuje da prije napada na Slunj nije djelovalo pješništvo, već topništvo i tenkovi JNA, koji su djelovali po Slunju, a nakon toga je u Slunj ušlo i pješništvo. Nije siguran kada su Hrvati napustili Slunj.

Optuženik je po naredbi postavljen za zapovjednika čete TO Primišlje. Početno se on tome protivio, ali po nalogu Sime Krnića postavljen je na to mjesto. Nije mu poznato gdje je bio Đuro Grubor za vrijeme pada Slunja.

U Slunju je utemeljena policija dva dana nakon što je pao Slunj, ali ne zna gdje im je bilo sjedište. Poznato mu je da se prema Juraju Jurašinu postupalo korektno za vrijeme rata.

Čuo je i da je Pave Ivšić ubijen, u to vrijeme, a na način da je prilikom kretanja vojske ispred njegove kuće, da je on izišao s puškom, ne zna je li pokojni pucao i Mimi Tepavac je u njega zapucao.

Zadaća TO Primišlje je imala više ulogu obrane, kod tog ratnog stanja.

Nitko iz te čete, kojom je zapovijedao optuženik, nije uništavao, palio kuće i slično, na tom području, a niti je bilo tko iz te čete maltretirao civile. Optuženik je imao i fizičke sukobe sa nekim svojim pripadnicima, koji su mu izmicali kontroli, kao npr. prema Đuri Graori, koji je bio posebno prgav.

Svjedok Jovo Milošević, iskazuje da je za vrijeme rata bio mobiliziran u četnu TO Primišlje i njegov zapovjednik je bio optuženik. Prije samog napada na Slunj on nije vidio optuženika. Prije napada na Slunj su Hrvati napustili već to područje i ostalo ih je tek manji dio. Iz njihove postrojbe nitko nije maltretirao Hrvate koji su tu ostali, a niti je tko od njih palio hrvatske kuće. Podređeni dočasnici iz te čete su njima prenijeli zapovijed optuženika da se ulaskom u Slunj ne smiju paliti kuće, pljačkati i zlostavljati civile. Na tom mjestu, u Slunju, nisu ostali dugo i prebačeni su na druge položaje.

Kada je Pave Ivšić ubijen, čuo je da je on izišao iz kuće s puškom i tada su cestom prolazili pripadnici TO i netko je u njega zapucao, od vojske.

Njemu je poznato da je Đuro Grubor uhvatio Tomu Kosa, a sa Gruborom je bio i neki mladić iz Plaškog. Vidio je da oštećeni čuči, a Grubor mu je rekao da se makne odatle i on je otišao, pa ne zna što se kasnije događalo. Đuro Grubor je imao dugo oružje. Tu nije vidio optuženika.

Selo Tome Kosa je udaljeno od njegovog sela oko 1 km. Optuženik je omogućio da više mještana zaseoka Kos bude u njegovoj kući i optuženik ih je zaštitio.

Već 15 dana prije napada na Slunj, znalo se da će biti napad na Slunj.

Svjedok Nadu Rudan, iskazuje da je za vrijeme rata bila u Slunju, sve do 12. travnja 1994. god. Njen suprug Vjekoslav, sada pok., radio je na prihvatu i zbrinjavanju prognanika i u tome mu je ona pomagala. Najviše izbjeglica je bilo pred pad Slunja. Hrvati su prebacivani preko Bosne dalje za slobodni dio Hrvatske.

Napad na Slunj je počeo u subotu 16. studenog 1991. god., najprije topništvom, tako da je grad bio prilično uništen. Uglavnom, prije napada na Slunj je hrvatsko stanovništvo izbjeglo s tog područja, pa je grad bio gotovo prazan. Hrvatima je ostavljen koridor, tako da su mogli izići prema Bosni. Ona i suprug su u stanu otkriveni 19. 11. 1991. god. i odvedeni su u zatvor, a od likvidacije su ih spasili Petar Tarbuk i Petar Glamočlija.

Njoj je poznato da je srpska vojska izvršila oko 18 zločina nad civilima. Za vrijeme okupacije je u Slunju bila JNA i oni su se ponašali korektno, te su zbrinjavali civilno stanovništvo, a po gradu je bilo i dosta bandi, najviše domaćih ljudi. Najviše zlodjela su činili upravo ti pripadnici, koji su bili u raznim paravojnim postrojbama, ali bili su dobro naoružani. O svim zločinima nad civilima ne može reći ništa precizno.

Njoj je poznato da je pripadnik vojske bio i Mića Cekinović, a njen kolega Milan Strunjaš bio je jedan od vodećih i poznato joj je da je suden.

Prema zapovijedi za uporabu borbenih jedinica izdanu po komandantu rajonskog štaba TO Veljun, razvidno je kako su te jedinice, a među kojima je jedinica TO Primišlje bile spremne djelovati u pravcu šireg područja grada Slunja i to u tri navrata: 22. rujna 1991. god., 30. rujna 1991. god., s tim da je gotovost za napad na Slunj ovaj zadnji i konačni, tj. borbena pripravnost jedinica bila 14. 11. 1991. god., tj. tada su jedinice RŠT Veljun (pod kojom je bila i TO Primišlje) morala biti na vatrenoj liniji tog 14. 11. 1991. god. u 5,30 sati (dio zapovijedi na listu 55 spisa).

Dakle, kod svih tih napada, pa i tog zadnjeg napada, po tim zapovijedima, sudjelovala je jedinica TO Primišlje.

Prema uertanim položajima postrojbi koje su sudjelovale u napadu na Slunj, razvidno je da je među tim postrojbama i četa TO Primišlje.

Prema popisu osoba koje su ulazile u četu TO Primišlje, razvidno je da je zapovjednik (komandir) te postrojbe bio optuženik Mića Cekinović (list 130 i 155 spisa), mobiliziran u tu postrojbu od 15. 5. 1991. god.

Također, razvidno je da je kao snajperist trećeg odjeljenja prvog streljačkog voda, te jedinice, bio i Nenad Tepavac (list 132 i 166 spisa), a koji je mobiliziran u tu postrojbu 15. rujna 1991. god.

Također, iz tog popisa je razvidno kako je pripadnik te postrojbe bio i Gojko Grubor (sin Dušana), mobiliziran u tu postrojbu 18. 8. 1990. god.

Prema prijedlogu za unapređenje (promaknuće), potpisan po zapovjedniku (komandantu), RŠTO Veljun, Miljanu Strunjašu, od 6. 12. 1991. god., opt. je, između ostalih predložen za promaknuće u čin (list 60 spisa).

Na glavnoj raspravi pročitan je i tajni naziv jedinica, pa je tako pod rednim br. 2. određeno da kodni naziv za četu TO Primišlje bude „Lipa“.

Prema odluci komandanta Čedomira Bulata, od 8. 12. 1991. god., u čin razvodnika je promaknut i Mića Cekinović (opt. – list 118 spisa).

Iz liste operativnog dežurstva (preslika bez datuma), utvrđuje se da je optuženik u pojedinom razdoblju bio dežurni časnik (komandir).

Prema popisu lica po ugovoru (preslik ne sadrži datum), optuženik Mićo Cekinović, je, kao kapetan I. klase, osoba koja je svoj vojni status imao po ugovoru.

U Slunju je održano savjetovanje, na dan 3. 8. 1993. god., pa je u spisu pohranjeno i izvješće zapovjednika RŠTO Veljun Miljana Strunjaša. Između ostalog, spominje se da je komandir čete TO Primišlje bio Mića Cekinović. Da se radilo o postupnom osvajanju i samog centra grada Slunja, razvidno je iz tog izvješća (list 174 spisa). Naime, već u mjesecu rujnu 1991. god. počele su pripreme za „oslobađanje“ šireg prostora Slunja, a početni napad je planiran za dan 30. rujna 1991. god., pa su jedinice i izišle na polazne položaje i čekale zapovijed za napad, ali je taj napad odgođen, vjerojatno po zapovijedi komande V. armije, koja se tada nalazila na Poligonu.

Iz tog izvješća (list 175 spisa), proizlazi da je sredinom mjeseca prosinca 1991. god. rejonski štab TO Veljun (u kojem sastavu je bila i TO Primišlje), rastrojen, a da je dio časnika (starješina), i vojnika promaknut (unaprijeđen) u činove i raspoređen na dužnosti u novo utemeljenoj tzv. krajiškoj brigadi.

Prema odluci Županijskog suda u Karlovcu broj K-17/07-194, odnosno odluci Vrhovnog suda br. K2-1265/07-7, osud. Nenad Tepavac proglašen je krivim zbog kaznenog djela iz čl. 34. st. 1. KZ RH (ubojstvo Pave Ivšića), te je osuđen na kaznu zatvora od 8 godina. Prema odluci Županijskog suda u Karlovcu br. K.19/02-81, osuđenik Miljan Strunjaš je proglašen krivim zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. i 2. OKZ RH – kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – označeno po čl. 120. st. 1. i 2. OKZ RH. te mu je izrečena bezuvjetna zatvorska kazna u trajanju od 12 godina.

Iz pregledane foto-dokumentacije spisa vidljive su fotografije o razrušenim i dijelom zapaljenim stambenim, vjerskim i drugim objektima, industrijskim postrojenjima i slično. Prema datumu na fotografijama i karakterističnim prikazima, kao i autorima fotografija (RTB), jasno je da su neke fotografije nastale odmah po okupaciji grada Slunja i okolice, dok je drugi dio fotografija nastao 1992. god., a dio fotografija je nastao još prije napada na grad Slunj (11. i 12. 11. 1991. god.).

Izrjekom upitan, optuženik iskazuje da nije osuđivan za kaznena djela.

Kod svog iskaza optuženik navodi da je prije rata živio u Karlovcu i da se na to okupirano područje doselio tek u srpnju 1991. god. Prvi zapovjednik čete TO Primišlje je bio Ilija Dunović, pa kako je vladalo opće nezadovoljstvo njegovim rukovođenjem, svi su se usuglasili da im on bude zapovjednik. Početno se protivio, jer nema vojnu naobrazbu, pa kako je mislio da ova četa i neće imati nekih vojnih akcija, pristao je biti zapovjednikom, pa je tako postavljen za zapovjednika koncem kolovoza 1991. god.

Kod odluke za napad na Slunj stanovništvo Primišlja nije takvu odluku podržavalo, već su samo razmišljali kako sačuvati glavu, svoju obitelj i dom. Smatrali su da je okupacija Slunja za njih nemoguća misija.

15. na 16. studeni 1991. god. došao je kod njega Simo Krnić, glavni operativac u ŠTO Veljun i donio zapovijed o napadu na Slunj. Za svoju jedinicu kaže da je imala isključivo pješačko naoružanje. Iz te zapovjedi je vidio da se ima ovladati Ivšić Naseljem, tj. Debelim Brdom. Odmah tog jutra, dva zrakoplova JNA su tukli industrijsku zonu Slunja, a topništvo s vojnog poligona je tuklo po Slunju, pa njegova četa nije imala nikakve veze sa tim topničkim napadima po slunju i okolici.

Kada je već shvatio da se ta odluka mora provesti, obavio je sastanak sa zapovjednicima svojih vodova i zapovjedio im da se ne smiju paliti kuće, ubijati i maltretirati civili i da ne smiju pljačkati. Kod kretanja prema Slunju, su se kretali transporteri JNA i dva tenka, a jedan časnik JNA im je objasnio kako će se oni kretati prema Slunju. U blizini njihovih redova su padale neke granate, minobacačke, pa više nije siguran jesu li te mine dolazile s hrvatske strane, ili moguće s poligona (odakle je topnički djelovala JNA), a sve jer se oni nisu kretali prema Slunju kako je bilo predviđeno. Njihovim dolaskom na Debelo Brdo, tj. do hrvatskih rovova, vidjeli su da tu nema nikoga.

Neposrednog sukoba između njih i snaga HV-a zapravo nije niti bilo.

Kod ubojstva Pave Ivšića, može reći da se on nije kretao u toj blizini i za to je saznao tek navečer, a o tome ga je izvijestio jedan od zapovjednika voda. Zapravo, bio je o tome izvješten na način da mu je rečeno kako je iz kuće izišao Pave Ivšić i to s puškom, koju je uperio u jednog od zapovjednika vodova te čete i tada je u njega zapucao nenad Tepavac. Kada je upitao Nenada Tepavca, što se dogodilo, on mu je odgovorio kao što je iskazao na glavnoj raspravi, a tako su mu rekli i svi drugi. Po njihovim

iskazima mrtvo tijelo je stavljeno pod verandu njegove kuće. On se tada kretao od kritičnog mjesta oko 300 m. Nastavno je o tome izvijestio Čedu Bulata i to na način da mu je prenio ono što je čuo o tom ubojstvu. Osobno je otišao, naknadno, kod Juraja Jurašina, a ovaj je otišao u Komunalac i vršio je ukope tih ljudi na katoličkom groblju.

Sa strane njegove postrojbe nije bilo paleži, pljački i maltretiranja civilnog stanovništva.

Njemu je poznato da je u spomenutom skloništu bilo sakriveno oko 18 Hrvata civila, pa se sjeća da je osobno ušao u to sklonište i osobno je zapovijedio da im pride medicinsko osoblje, a javio mi se riječima da je njegova žena hrvatica i da se ne boje.

Tada je osobno zaštitio Juraja Jurašina i Marijana Ivšića, koji su se predali. Gojko Grubor je bio u njegovoj postrojbi, dok je Đuro Grubor bio u vojnoj postrojbi, na vojnom poligonu i bio je pod njihovim zapovjedništvom, a Đuro Grubor je imao šarenu odoru i njego nadređeni je bio Bulat ili Radaković. Za sebe kaže da nije imao pristupa na vojni Poligon, u to vrijeme.

On se jako trudio oko zaštite stanovništva i sela Kos, a i u to vrijeme je bio u tom selu te susreo Tomu Kosa, pa mu je on samo rekao da su ga neki istukli i odveli na poligon i to u razdoblju od 20. 11. do 25. 11. 1991. god., ali tada njega Tomo Kos nije spominjao. Poznavao je Tomu Kosa i ranije i on nikada nije imao prednje zube.

Hrvati su napustili područje Slunja i prije napada na Slunj.

Kada je n sa svojom postrojbom došao u Ivšić Naselje, kod same škole su bili oko pola sata i tada su se povukli oko 200 m unatrag, do pravoslavnog groblja pa su tu ostali oko dva dana.

Ističe kako je znao osnovna pravila ženevske konvencije, sa kada su u pitanju civili i civilni objekti.

Pod čišćenjem terena, što je bilo određeno u zapovijedi o napadu na Slunj, smatrao je zbrinuti ostatak stoke ako je ostalo, ili zbrinjavanje bolesnih, ranjenih i slično.

Nakon ovako provedenog dokaznog postupka, nesporno je utvrđeno kako je u kritično vrijeme optuženik bio zapovjednik čete TO Primišlje, koja je bila u sastavu paravojske tzv. „SAO Krajine“, odnosno ta četa je bila dio Rejonskog štaba teritorijalne obrane Veljun, nesporno je da je ta vojna postrojba, kao isključivo pješačka postrojba, sudjelovala kod okupacije Slunja i ostalih hrvatskih naselja, koja gravitiraju gradu Slunju, nesporno je da je ta akcija, koju je zapovjedio zapovjednik RŠTO Veljun, Miljan Strunjaš, imala za konačni cilj protjerivanje hrvatskog pučanstva, nesporno je da su kod te vojne akcije paljene i razarane zgrade, nesporno je da je kod te akcije ubijena i civilna osoba Pave Ivšić, po pripadniku postrojbe kojom je zapovijedao optuženik i nesporno je da su već prije te akcije mještani Hrvati, gotovo svi napustili to područje.

Sporno je ostalo sudu za cijeliti, a kada je u pitanju ovaj optuženik i njegova vojna postrojba, je li se ovoj postrojbi može pripisati paljenje i rušenje civilnih objekata, u

Slunju i okolici, te jesu li pripadnici njegove postrojbe protjerali stanovništvo hrvatske narodnosti, iz njihovih domova, kako se u posebnoj točki tereti ovaj optuženik, sporno je i koja je to odgovornost optuženika, kada je u pitanju uhićenje i lišavanje slobode Tome Kosa, te koja je to odgovornost optuženika kada je u pitanju lišavanje života Pave Ivšića.

U činjeničnom dijelu optužbe, državno odvjetništvo je, u općem smislu, navelo konačnu svrhu te vojne akcije napada na Slunj, kojoj je jasan cilj bio -- teritorij bez hrvatskog stanovništva. Naravno, takva konstatacija iz činjeničnog dijela optužbe je nesporna i prihvaćena po ovom sudu, a sve u smislu sveobuhvatnog cilja tog vojnog -- agresorskog pothvata. Radi se o povijesnoj prihvaćenoj istini.

U daljnjem dijelu optužbe (zadnja točka), državno odvjetništvo je preciziralo da je upravo ova postrojba, pod zapovjedništvom optuženika, protjerala iz svojih domova hrvatsko pučanstvo. Ovo bi se moglo shvatiti i na taj način teretiti optuženika, da je baš ova postrojba, prilikom okupacije tog hrvatskog teritorija nasilno i neposredno pri ulasku u naselja iseljavala i protjerala *zatečene* Hrvate.

Međutim, nesporno je da je neposredno prije napada na Slunj, topništvo i tenkovi JNA sustavno gađali to područje, svi svjedoci, redom, navode da je najveći dio hrvatskog pučanstva napustilo to područje i prije tog 16. studeni 1991. god. Također i kod te zadnje akcije napada na Slunj topničku potporu (tzv. snage podrške) tim pješačkim jedinicama davale neke druge jedinice tzv. TG-2 jedinice (list 55 spisa), pa je zaključak da ni kod kritičnog napada na Slunj, kada je aktivno djelovala ova jedinica, ta postrojba je pružala aktivnost samo u pješaštvu.

Drugim riječima, onog trenutka kada je ova postrojba, pod zapovjedništvom optuženika, počela vojno djelovati u pravcu Slunja, tada gotovo nitko od hrvatskog pučanstva više nije bio na tom području.

Stoga se ne može prihvatiti precizna tvrdnja iz optužbe (točka c) da je ova postrojba, pod zapovjedništvom optuženika, protjerala iz svojih domova Hrvate, koje bi zatekli u svom vojnom postupanju. *

Konačan je zaključak ovog suda da pripadnici postrojbe čete TO Primišlje, kojom je zapovijedao ovaj optuženik, kod svog vojnog djelovanja, pri okupaciji grada Slunja i okolnih naselja nisu niti zatekli hrvatsko pučanstvo na tom području, pa se time optuženik i ne može teretiti da su pripadnici njegove postrojbe protjerali hrvatsko pučanstvo.

Na taj način je po ovom sudu i ispuštena točka c.) iz optužbe, jer se taj dio optužbe nije mogao dokazati.

Sukladno ovom obrazloženju isti je zaključak i kada je u pitanju dio optužbe glede paljenja i razaranja zgrada, zašto se također teretio opt. i njegova postrojba, po ovoj optužbi. Dakle, nesporno je da su neposredno prije te akcije napada na Slunj i za vrijeme same akcije spaljene i razarane kuće tj. civilni objekti, o čemu svjedoče i datumi s pojedine foto-dokumentacije. Isto tako, nesporno je da je zapaljena kuća Pave Ivšića, za što se također tereti optuženik i njegova postrojba, po ovoj optužbi.

Međutim, nema nikakvih dokaza da bi upravo postrojba, pod zapovjedništvom optuženika palila i rušila civilne stambene i druge objekte, a nema ni dokaza da bi upravo ta postrojba zapalila i kuću Pave Ivšića. Svjedok Juraj Jurašin, koji je nakon nekoliko dana pokapao pok. Pavu Ivšića, jasno tvrdi da je tada vidio cijelu kuću pok. Pave Ivšića, tj. da tada ta kuća nije bila zapaljena, a i kasnije je vidio da ta kuća nije bila zapaljena. U to vrijeme, o kojem govori svjedok Jurašin, vojne akcije na području Grada Slunja su već bile ranije okončane. Sigurno je, stoga, da se palež kuće Pave Ivšića ne može pripisati ovoj postrojbi, kako to sugerira državno odvjetništvo.

Naime, kod borbenih aktivnosti i okupacije grada Slunja, kao i okolnih hrvatskih naselja, topničku potporu su poduzimale druge specijalizirane jedinice (snage potpore – list 88 spisa), koje nisu u sastavu ŠTO Veljun. Dakle, radi se o topništvu, tenkovima, haubicama i avijaciji, koja oruđa imaju veliku razornu i udarnu moć. Doduše, kod ove operacije četa TO Primišlje je u svojim redovima bila ojačana i sredstvima tzv. vatrene potpore: minobacač, protuavionski mitraljez i slično, a što je razvidno iz zapovijedi RŠTO Veljun, koja je potpisana po zapovjedniku Miljanu Strunjašu. Posve je jasno i poznato kako je vatrena moć ovih oruđa neusporedivo slabija u odnosu na avijaciju i topništvo. Nema nikakvih podataka da bi minobacačkim djelovanjem pripadnici TO Primišlje razorili baš one objekte koji su nabrojani vidljivi u foto-dokumentaciji. Kojim slučajem da je ovim djelovanjem i oštećen koji stambeni i drugi objekt (djelovanjem TO Primišlje), takvu naredbu nije donio zapovjednik čete TO Primišlje (optuženik), već Miljan Strunjaš, kao zapovjednik štaba TO Veljun (Zapovijed - list 83 do 88 spisa).

Prema tome, vidljivo razaranje i palež objekata, ukoliko je i nastalo od topničkih udara, može se jedino staviti u odgovornost onim osobama koje su bile na vrhu zapovjednog lanca tih paravojskih jedinica, a među njima svakako nije ovaj optuženik, koji je bio zapovjednik najniže rangirane, isključivo, pješačke postrojbe.

Stoga je ovaj sud ispustio iz činjeničnog opisa i onaj dio koji se odnosio na razaranje, palež kuća, kao i palež kuće Pave Ivšića, obzirom da taj dio optužbe nije dokazan.

Drugim riječima, taj dio optužbe je izmijenjen na način da je samo to kriminalno stanje prilagođeno rezultatima dokaznog postupka. U ostalom, kriminalna količina je samo sužena, ali sve u okviru istog kriminalnog događaja. Na taj način optužba ničim nije prekoračena.

U odnosu na postupanje prema civilnoj osobi Tomi Kosu:

U odnosu na ovaj dio optužbe, ovo vijeće je imalo na raspolaganju, prije svega, iskaz ošt. Tome Kosa, te iskaze Đure Miloševića i Jove Miloševića, te dijelom i iskaze Mile Jančića i Đorđa Pjevca.

Kada je u pitanju, ovaj izolirani događaj, optuženik od sebe otklanja bilo kakvu spoznaju o tome što ga se tereti. S druge strane, oštećenik detaljno iskazuje o tom događaju i ističe kako je pretučen od strane Đure Grubora, a da je na Poligon odveden po nalogu optuženika, te ističe da je optuženik gledao ovo zlostavljanje, iz neposredne blizine, ali da se držao pasivno. Ovaj oštećenik najprije navodi da je vidio i čuo kako je optuženik rekao Gruboru da ga se vodi na Poligon, dok, naknadno na glavnoj raspravi navodi da kada se Grubor obratio s upitom optuženiku, da je samo čuo odgovor da ga se vodi na Poligon. Kod tog razgovora opt. i Đure Grubora, svjedok naknadno navodi da je već bio ošamućen od udaraca koje mu je zadao Grubor, ali svejedno tvrdi da je čuo ovo pitanje Grubora koji se obratio upravo optuženiku nazvavši ga nadimkom („Cekin“) i odmah je čuo i odgovor koji je dolazio sa strane optuženika, tj. gdje se on nalazio, ali da nije vidio, je optuženika dok je te riječi izgovarao. Precizira i da je optuženik odredio, početno, nakon što su ga uhitili ispred njegove kuće, da ga se vodi gore, na cestu.

Prema tome, optuženik se u dva navrata izjasnio o tome da se oštećenik vodi i to prvi puta, tj. da ga se vodi ispred kuće na cestu i drugi puta, na upit Grubora, opt. je odgovorio da ga se vodi na Poligon.

Prema tome, kod više ispitivanja (saslušanja), ovaj oštećenik je potvrdio svoje navode glede ponašanja optuženika i ti iskazi se samo u manjim detaljima razlikuju, što načelno gledajući ne umanjuje vjerodostojnost ovog iskaza. Radi se o događaju koji se dogodio 1991. god., pa zbog tako velikog vremenskog odmaka i činjenice u kakvom stanju je bio oštećenik, za očekivati je da se ti iskazi ne mogu u svim detaljima podudarati.

Važno je za napomenuti da oštećenik, ipak nije prikazao optuženika u krajnje negativnom svjetlu, a da je to htio, svakako da je to mogao i učiniti, ali u tom slučaju njegov iskaz bi mogao biti podložan većoj kritici. Ovdje se radi o tzv. uravnoteženom iskazu, gdje svjedok najveće negativnosti pripisuje Đuri Gruboru. Optuženika je doživio kao dominantnu vojnu osobu, u odnosu na osobe koje su se tu našle, a i sam kaže da je kasnije čuo da je optuženik bio zapovjednik tog voda (tih osoba).

Stoga ovaj sud daje potpunu vjeru iskazu svjedoka Tome Kosa.

Svjedok Mile Jančić potvrđuje kako je Đuro Grubor bio u postrojbi TO Primišlje, u kritično vrijeme, doduše kao pripadnik policije, pa se time očekuje da mu je bio i

nadređen optuženik. Ovaj svjedok samo iznosi svoje mišljenje, kako Tomo Kos nije nikada bio uhićen i maltretiran. Na taj način, se može zaključiti da ovaj svjedok nema nikakve obavijesti o sudbini Tome Kosa, tj. o tom događaju, ali je iskaz ovog svjedoka dokazno važan zbog činjenice da je on potvrdio kako je u to vrijeme Đuro Grubor bio u postrojbi TO Primišlje.

Ujedno, obzirom na ovo, ne prihvaća se dio iskaza Dušana Grubora, oca Đure Grubora, kada on navodi da njegov sin u to vrijeme nije niti bio na području Slunja.

Svjedok Đorđe Pjevac, glede Tome Kosa samo iskazuje da mu je poznato da on nikada nije imao zube, čime hoće reći da mu time zubi nisu niti mogli biti izbijeni, a obzirom da se na tu okolnost poziva oštećenik. Također i ovaj svjedok nema nikakve spoznaje o ovom kritičnom događaju, pa se ovaj iskaz ocjenjuje kao dokazno nevažan.

Svjedok Đuro Milošević, tvrdi da je bio u društvu sa Tomom Kosom, u travnju 2009. god., a da mu se ovaj nije ništa potužio o kritičnom događaju. Naravno, to što se Tomo Kos nije povjerio Đuri Miloševiću, (radi se o događaju unatrag 18 godina), ne umanjuje vjerodostojnost iskaza oštećenika.

Svjedok Jovo Milošević, je jedini mogući očevidac dijela tog kritičnog događaja, kada je vidio oštećenika u podređenom i poniženom položaju, tj. vidio je Đuru Grubora kada je kritične zgrade uhvatio Tomu Kosa. Doduše, ovaj svjedok navodi da nije vidio kod tog događaja i optuženika. Svjedok navodi da je bio potjeran od Đure Grubora, tj. zatražio je od njega da se udalji. Ovaj svjedok je, svakako, dijelom, dokazno važan. Prema tome, kada Jovo Milošević, kao pripadnik čete TO Primišlje, potvrđuje da je ošt. bio uhićen od strane Đure Grubora, onda svakako da nema nikakve sumnje kako je Tomo Kos u istinu, bio uhićen od strane pripadnika vojske tzv. „SAO Krajine“. Ovaj svjedok potvrđuje nazočnost Đure Grubora na tom području, kao vojnika, pa se ne prihvaća tvrdnja Dušana Grubora, koji je negirao nazočnost njegovog sina, Đure Grubora, na tom području.

Ne prihvaća se tvrdnja ovog svjedoka, kada navodi da na tom kritičnom mjestu nije vidio i optuženika. Treba se podsjetiti, kako je ovaj svjedok predložen upravo po optuženiku, a uz to je ovaj svjedok bio podređen optuženiku u postrojbi, kojom je zapovijedao upravo optuženik. Stoga nema nikakve sumnje da je ovaj svjedok nastupio zaštitnički u odnosu na optuženika.

Prema tome i nakon analize iskaza ovih svjedoka, valja ponovno istaći, kako se ne prihvaća obrana optuženika kada navodi da mu nije poznat ovaj događaj glede Tome Kosa, a uz to se, kako je i navedeno ne prihvaćaju ni iskazi ovih svjedoka, koji potvrđuju tu tvrdnju optuženika.

Dakle, na kraju se ističe kako se upravo prihvaća iskaz oštećenika Tome Kosa, a iz gore navedenih razloga, koji su navedeni kod ocjene iskaza ovog oštećenika.

Doduše, iz popisa pripadnika čete TO Primišlje, nije razvidno da bi na tom popisu bio i Đuro Grubor. Međutim, kako je već navedeno svjedok Jovo Milošević izrjekom navodi kako je upravo Đuro Grubor stvarno bio pripadnik te postrojbe. Mora se razumjeti, da se radilo o vremenu gdje su pripadnici jedne postrojbe dosta često prelazili u druge postrojbe i obrnuto i tako se nije vodila uredna evidencija pripadnika pojedine postrojbe. Jasno je i to, da raspoloživa dokumentacija, koja je korištena u ovom postupku, svakako da nije potpuna, a radi se o dokumentaciji koja je zatečena i zaplijenjena tijekom vojno redarstvene operacije „Oluja“, pa se ne može ni očekivati da je zaplijenjena baš sva operativna grada i konačno mora se shvatiti u kakvim okolnostima je ta grada zaplijenjena i sortirana.

Kojim slučajem da Đuro Grubor i nije bio pripadnik TO Primišlje, a ovaj sud zaključuje da je on to bio, iz iskaza Tome Kosa je razvidno kako je optuženik, u kritičnim trenucima imao nadređenu ulogu nad Đurom Gruborom. Takav zaključak se naročito izvodi iz okolnosti kada je Đuro Grubor tražio odgovor i zapovijed upravo od optuženika, kada se odlučivalo o lišavanju slobode Tome Kosa.

Prema tome, optuženik je, svakako, stvarno rukovodio tom radnjom lišavanja slobode Tome Kosa.

U optužnici se, početno, teretilo optuženika da su pripadnici njegove postrojbe izudarali i uhitili Tomu Kosa i tako ga odveli i zatvorili na poligonu, nedaleko Slunja. Kako je u ovom postupku utvrđeno da je, pored toga, optuženik i naložio lišavanje slobode Tome Kosa, kao civilne osobe, stoga je ovaj sud do kraja precizirao odgovornost optuženika, pa je pored činjenice da je Tomo Kos izudaran i lišen slobode po pripadnicima postrojbe kojom je rukovodio opt., u optužbu unijeto i da je optuženik naložio lišavanje slobode Tome Kosa. Također, precizirana je i okolnost da je optuženik rukovodio, u tim trenucima, sa ovim pripadnicima paravojske koji su izudarali i lišili slobode Tomu Kosa. Na taj način se preciziralo, prema prihvaćenim rezultatima dokaznog postupka, da je optuženik bio nazočan na tom mjestu kod događaja vezano za Tomu Kosa, a ne samo da su to počinili pripadnici njegove postrojbe.

Isto tako, po optužnici se, kada je u pitanju ovaj događaj, navodilo kako su tom prilikom Tomi Kosu izbijeni svi zubi. Međutim, teško je za povjerovati da bi u takvim okolnostima oštećeniku bili izbijeni baš svi zubi, stoga je logično intervenirano, u ovom sudu, pa je u činjenični opis unijeto da su oštećeniku izbijeni zubi, ne navodeći o kojem broju zuba se radi, što svakako više odgovara stvarnom događaju, nego ova tvrdnja iz optužbe. U ostalom, i sam oštećenik ne tvrdi da su mu izbijeni baš svi zubi.

Također, ocjena je suda i da ovom korekcijom optuženik nije terećen za neku drugu kriminalnu količinu i za neko novo kazneno djelo, već se ovom korekcijom samo

objasnilo i preciziralo ono stanje, glede utuženog događaja, kojim se svejedno tereti ovaj optuženik. Odnosno, ovom korekcijom nije se izišlo izvan okvira ovog izdvojenog kriminalnog događaja.

Uzimajući tvrdnju Tome Kosa, oštećenika, kao istinitu, tj. tvrdnju da je po pripadnicima te paravojske bio izudaran, gdje su mu izbijeni zubi, a na kraju je lišen slobode i zatvoren, gdje je stanovito vrijeme proveo na vojnom Poligonu, kod Slunja, onda se izvodi pravni zaključak da je ovim ponašanjem ostvarena ona pravna posljedica za koju opt. i tereti.

Naime, nije kažnjivo baš svako lišavanje slobode i zatvaranje civila u ratnom sukobu. Međutim, kod okolnosti da je civilna osoba najprije teško pretučena i onda bez ikakve pravne osnove lišena slobode i zatočena na poligonu u Slunju, u trenucima kada je poznato da za ostalo hrvatsko civilno stanovništvo nema baš nikakvu zaštitu od postojeće paravlasti, u trenucima kada je ta osoba potpuno samoinicijativno i bez kontrole izudarana i lišena slobode, znajući da su lišeni bilo kakve garancije za pravnu zaštitu, znajući da će biti izloženi izivljavanju raznih paravojskih izdvojenih grupa, onda nije teško izvesti zaključak kako se radilo o iznimno grubom kršenju spomenute Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, s Dopunskim protokolom.

Ovdje se radi o kombiniranoj odgovornosti optuženika, gdje je on, prije svega, bio nazočan zlostavljanju civilne osobe od strane Dure Grubora, kojem je on, sigurno, zapovijedao u kritičnim trenucima a ništa nije poduzeo da spriječi lakvo teško zlostavljanje. Pored toga je optuženik još i na zahtjev Dure Grubora i odlučio da se oštećenik i liši slobode na određeno vrijeme.

Na taj način je optuženik ostvario obilježja kaznenog djela za koja se i tereti u ovoj optužbi, kada je u pitanju ovaj izdvojeni događaj.

U odnosu na događaj vezan za ubojstvo Pave Ivšića:

Početno je navedeno, kako je nesporno utvrđeno da je Pave Ivšić, kao civilna osoba lišen života po Nenadu Tepavac, kao pripadniku parapostrojbe čete TO Primišlje, kojem je zapovijedao optuženik. Isto tako, je navedeno da je sporno bilo za utvrditi, je li Nenad Tepavac lišio života Pavu Ivšića, u trenucima kada je ošt. zapucao prema toj postrojbi koja je prolazila pored njega, kako to tvrdi Nenad Tepavac.

Kod ovog događaja postoje iskazi, prije svega, iskaz Nenada Tepavca, te iskaz Bože Sučevića.

Svjedok Božo Sučević je iznio dvije verzije, dijametralno potpuno različite. Tako, u istrazi je naveo da sam čin ubojstva Pave Ivšića nije vidio, već da je samo vidio, krećući

se u postrojbi prema Slunju, tj. da je samo vidio mrtvo tijelo Pave Ivšića, ispred njegove kuće i da se nakon toga pričalo da ga je ubio Nenad Tepavac.

Naknadno, na glavnoj raspravi, tvrdi kako je vidio, prolazeći u postrojbi ispred kuće Pave Ivšića, da ovaj pijan, u ruci drži poluautomatsku pušku, s bocom pića u džepu. Na njega je odmah pucao Nenad Tepavac i ovaj se srušio.

Na kraju saslušanja, na glavnoj raspravi, tvrdi kako je bliži istini onaj raniji iskaz, iz istrage. Obzirom da je raniji iskaz vremenski bliži kritičnom događaju, po svemu sudeći, ovaj svjedok nije bio očevidac tog kritičnog događaja, već je moguće da je ovu verziju s glavne rasprave iznio po pričanjima drugih osoba. Ovaj svjedok je, u kontradiktornom postupku, na glavnoj raspravi, našavši se pred optuženikom, izmijenio iskaz, svakako favorizirajući optuženikovu verziju događaja. Naravno, ova prva verzija koju je svjedok Boško Sučević, nije za analizu, obzirom da se tom verzijom iznose tek one okolnosti, kje su, svejedno nesporne u ovom postupku.

Analizirajući iskaz Nenada Tepavca, ovaj sud ne daje baš nikakvu vjeru ovom iskazu. Naime, saslušanjem svjedoka Juraja Jurašina, utvrđuje se da kada je ovaj svjedok pokapao mrtvo tijelo Pave Ivšića, na mjestu gdje ga je on našao nije primijetio nikakve čahure. Prema tome, da je, kojim slučajem Pave Ivšić zapucao iz poluautomatske puške prema toj postrojbi koja se kretala ispred njega, sigurno bi ostale čahure pored njega.

Jasno je, kada već nitko nije pokupio tijelo Pave Ivšića, da se prikrije taj zločin, svakako da se ne bi sjetio pokupiti i te čahure.

Uzimajući u obzir stanje u kojem su bili Hrvati pri okupaciji Slunja, kojih je ostao vrlo mali broj i poznato je da su bilo izloženi velikom teroru i ponižavanju, pa je jasno po tome da se jedan Pave Ivšić, priprosti običan čovjek, koji se nije uključio u vojne postrojbe nikako ne bi usudio, tako usamljen, zapucati prema nadirućoj paravojsci TO Primišlje. Jasno je, da nitko normalan ne bi izišao iz kuće, u teškim trenucima za hrvatski narod na tom području, te zapucati velikom broju vojnika, koji su se kretali prema središtu Slunja.

Dakle, Nenad Tepavac je lišio života Pavu Ivšića, kao civila, kao pripadnik TO Primišlje, a da ničim nije bio izazvan od strane Pave Ivšića.

Ovaj sud prihvaća tvrdnju iz optužbe, da je optuženik dozvolio da ovako postupaju pripadnici njegove postrojbe Nenad Tepavac. Naime, nema čvrste garancije, da je optuženik jasno upozorio pripadnike svoje parapostrojbe da se čvrsto drže pravila Ženevske konvencije, kada su u pitanju civilne osobe i zarobljenici. Svakako, da je optuženik morao biti u samoj blizini tog događaja, obzirom da se ta postrojba najprije frontalno kretala prema Slunju, a kako je Pave Ivšić ubijen u samom mjestu Slunj, onda je sigurno da je ta postrojba bila na okupu, obzirom da je Slunj bio konačno određeno te postrojbe. Da se optuženik kojim slučajem držao pravila Ženevske konvencije, onda bi na

licu mjesta, a i kasnije, bio angažiran oko detaljnog ispitivanja ovog slučaja i neposredno nakon tog događaja, barem idući dan bi morao provesti interni postupak oko odgovornosti Nenada Tepavca. Međutim, nema nikakvih podataka da je Nenad Tepavac uopće pozvan na odgovornost oko tog događaja, odnosno nema nikakvih podataka da je njegova odgovornost barem preispitivana, u ostalom, tek nakon nekoliko dana je organizirano skupno skupljanje mrtvih tijela civila i njihov pokop. Nije točna tvrdnja optuženika da je naložio da se to mrtvo tijelo Pave Ivšića skloni iz šljivika pod verandu, obzirom da Juraj Jurašin navodi da je mrtvo tijelo našao dalje od kuće, u šljiviku, gdje ga je i pokopao.

Iz svih ovih okolnosti, a glede ponašanja optuženika, može se izvesti zaključak da je on dozvolio da se kod tog njihovog vojnog djelovanja optuženik složio, mirio, odnosno dozvolio da se u tim okolnostima i civilne osobe liše života, što je i učinio njegov pripadnik postrojbe Nenad Tepavac, bez ikakva povoda od strane pokojnog.

U ostalom, Nenad Tepavac je pravomoćno osuđen zbog kaznenog djela ubojstva Pave Ivšića (otpravak presude je pohranjen u kovrti pod br. lista 222).

Odgovornost optuženika u odnosu na događaj vezan za ubojstvo Pave Ivšića, pripisuje se suštinskim propustima u rukovođenju ovog optuženika, pa se može reći da je ovu radnju optuženik počinio nečinjenjem. Mora se napomenuti da optuženik nije izravno zapovijedio ubojstvo Pave Ivšića, već odgovara za radnju nečinjenja, tj. što je svojim propustima doprinio da toga dođe, tj. nije poduzeo, kao zapovjednik, dužne radnje da osigura uvjete da do najtežih posljedica ne dođe. Stoga je zaključak ovog suda da se ovakva posljedica, koja je pripisana optuženiku, može podvesti pod odredbe čl. 120. OKZ RH.

Na taj način je optuženik ostvario obilježje kaznenog djela u objektivnom smislu, kako se i tretira u ovoj optužnici.

U odnosu na subjektivnu sastavnicu ovog kaznenog djela:

Glede subjektivne sastavnice ovog kaznenog djela, može se reći da ta komponenta sama po sebi proizlazi iz gore opisanog objektivnog dijela tog kaznenog djela. Naime, optuženik je služio vojsku i stekao čin desetnika, bio je zapovjednik navedene postrojbe i svakako su mu poznate odredbe spomenute Ženevske konvencije.

Kada je u pitanju događaj vezan za Tomu Kosa, optuženik je bio svjestan svih okolnosti ovog događaja, pa je tako znao da je u to vrijeme on bio nadređen Đuri Gruboru i bio je svjestan da nije ništa učinio kada je ova civilna osoba bila zlostavljana od njegovog podređenog, a uz to je znao da ne postoji nikakav opravdan razlog da se Tomo Kos liši slobode.

licu mjesta, a i kasnije, bio angažiran oko detaljnog ispitivanja ovog slučaja i neposredno nakon tog događaja, barem idući dan bi morao provesti interni postupak oko odgovornosti Nenada Tepavca. Međutim, nema nikakvih podataka da je Nenad Tepavac uopće pozvan na odgovornost oko tog događaja, odnosno nema nikakvih podataka da je njegova odgovornost barem preispitivana, u ostalom, tek nakon nekoliko dana je organizirano skupno skupljanje mrtvih tijela civila i njihov pokop. Nije točna tvrdnja optuženika da je naložio da se to mrtvo tijelo Pave Ivšića skloni iz šljivika pod verandu, obzirom da Juraj Jurašin navodi da je mrtvo tijelo našao dalje od kuće, u šljiviku, gdje ga je i pokopao.

Iz svih ovih okolnosti, a glede ponašanja optuženika, može se izvesti zaključak da je on dozvolio da se kod tog njihovog vojnog djelovanja optuženik složio, mirio, odnosno dozvolio da se u tim okolnostima i civilne osobe liše života, što je i učinio njegov pripadnik postrojbe Nenad Tepavac, bez ikakva povoda od strane pokojnog.

U ostalom, Nenad Tepavac je pravomoćno osuđen zbog kaznenog djela ubojstva Pave Ivšića (otpravak presude je pohranjen u koverti pod br. lista 222).

Odgovornost optuženika u odnosu na događaj vezan za ubojstvo Pave Ivšića, pripisuje se suštinskim propustima u rukovođenju ovog optuženika, pa se može reći da je ovu radnju optuženik počinio nečinjenjem. Mora se napomenuti da optuženik nije izravno zapovijedio ubojstvo Pave Ivšića, već odgovara za radnju nečinjenja, tj. što je svojim propustima doprinio da toga dođe, tj. nije poduzeo, kao zapovjednik, dužne radnje da osigura uvjete da do najtežih posljedica ne dođe. Stoga je zaključak ovog suda da se ovakva posljedica, koja je pripisana optuženika, može podvesti pod odredbe čl. 120. OKZ RH.

Na taj način je optuženik ostvario obilježje kaznenog djela u objektivnom smislu, kako se i tereti u ovoj optužnici.

U odnosu na subjektivnu sastavnicu ovog kaznenog djela:

Glede subjektivne sastavnice ovog kaznenog djela, može se reći da ta komponenta sama po sebi proizlazi iz gore opisanog objektivnog dijela tog kaznenog djela. Naime, optuženik je služio vojsku i stekao čin desetnika, bio je zapovjednik navedene postrojbe i svakako su mu poznate odredbe spomenute Ženevske konvencije.

Kada je u pitanju događaj vezan za Tomu Kosa, optuženik je bio svjestan svih okolnosti ovog događaja, pa je tako znao da je u to vrijeme on bio nadređen Đuri Gruboru i bio je svjestan da nije ništa učinio kada je ova civilna osoba bila zlostavljana od njegovog podređenog, a uz to je znao da ne postoji nikakav opravdan razlog da se Tomo Kos liši slobode.

ublažavanje kazne ovom optuženiku. Na taj način je ova kazna ublažena do donje granice ublažavanja, pa i unatoč tome, što je zatvorska kazna ovom optuženiku izrečena osjetno ispod posebnog minimuma, ocjena je ovog suda da će se i ovakvom, nižom, zatvorskom kaznom ostvariti svrha kažnjavanja u smislu čl. 50. KZ-a.

Optuženik je vezano na ovo kazneno djelo najprije sproveden u ekstradiციjski pritvor (list 110), a nakon toga se nalazi i u pritvoru zatvora u Karlovcu sve počam od 16. travnja 2009. god. pa nadalje. Temeljem čl. 45. st. 1. OKZ RH, to vrijeme se mora uračunati u ovu zatvorsku kaznu.

Optuženik nema nikakav boravišni status u Republici Hrvatskoj, u pritvoru je, a kako ovaj postupak i nije bio izložen posebnim stvarnim troškovima, odlučeno je da se optuženik oslobodi od plateži troška kaznenog postupka u cijelosti i to temeljem čl. 122. st. 4. ZKP-a.

U Karlovcu, dana 1. prosinca 2009. god.

ZAPISNIČAR:

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Alma Starešina v.r.

Ante Ujević v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke nezadovoljna stranka može uložiti žalbu u roku od 15 dana od dana prijema prijepisa istog. Žalba se podnosi pismeno u tri primjerka putem ovog suda, a o žalbi odlučuje Vrhovni sud RH.

DOSTAVLJENO:

1. ŽDO na br. Kt-36/95,
2. opt. Mića Cekinović, Zatvor u Karlovcu.
3. branitelj-opt. Luka Šušak odvjetnik u Zagrebu, Iblerov trg 6/I

Za točnost otpavka – ovj. službenik/
Nada Tonšetić